

SOPRONI FOGLALKOZTATÁSI PAKTUM

FÉLÉVES GAZDASÁGI ÉS FOGLALKOZTATÁSI GYORSJELENTÉS

2020. I. FÉLÉV

Készült a TOP-6.8.2-15-SP1-2016-00001

**Helyi foglalkoztatási együttműködések Sopron Megyei Jogú Város
területén és várostérségében**
című projekt keretében

2020. június

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Strukturális
és Beruházási Alapok

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Tartalom

Bevezetés	3
Kapcsolat	3
1 A projekt támogatási formáinak számszerűsített eredményei	4
2 Megvalósult események	6
3 A hazai vállalkozások koronavírus gazdasági hatásaival kapcsolatos percepciói	7
4 Munkaerő-gazdálkodási felmérés	9
5 Munkaerőpiaci igények monitorozása	10

Bevezetés

Sopron Megyei Jogú Város Foglalkoztatási Paktuma a TOP-6.8.2-15-SP1-2016-00001 *Helyi foglalkoztatási együttműködések Sopron Megyei Jogú Város területén és várostérségében* című projekt keretén belül hatodik gyorsjelentését készítette el. A gyorsjelentés a Paktum eddig elért eredményeinek bemutatásán túl, rendszeres tájékoztatást nyújt a város aktuális gazdasági és munkaerőpiaci helyzetéről.

Az elkészült gazdasági és foglalkoztatási gyorsjelentések segítségével megrajzolhatók és folyamatosan nyomon követhetők a város munkaerőpiacát alapvetően befolyásoló tendenciák, illetve a rendelkezésre álló adatok és információk alapján előrejelzések fogalmazhatók meg a gazdasági és foglalkoztatási folyamatok várható alakulásáról. Mindez lehetővé teszi, hogy a paktumszervezet megalapozottan hozza meg a döntéseit a különböző munkaerőpiaci beavatkozásokkal kapcsolatban.

A gyorsjelentés valamennyi érintett szereplő számára kiindulási alapot nyújt, nemcsak az általános szintű tájékozódáshoz, hanem a fejlesztési irányaik meghatározásához, valamint a rövid és hosszú távú fejlesztések megtervezéséhez is.

Jelen (hatodik) gyorsjelentés számot ad a koronavírus okozta járványhelyzet hatására kialakult gazdasági helyzetről, a Soproni Foglalkoztatási Paktum 2020. I. félévében elért eredményeiről, valamint az idén megismételt vállalatok munkaerőpiaci igényeinek monitorozása során kapott főbb eredményekről. Végül néhány érdekesebb statisztikai adatot is felidézünk a Kormányhivatal legfrissebb munkaerőgazdálkodási felmérésén alapuló jelentésből, valamint bemutatjuk a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara által a koronavírus gazdasági hatásaival kapcsolatos hazai vállalatok percepcióiról készített felmérését.

Kapcsolat

A Sopron Megyei Jogú Város Foglalkoztatási Paktumával, valamint a Paktum féléves gazdasági és foglalkoztatási gyorsjelentéseivel kapcsolatos kérdéseket és észrevételeket a Paktumiroda kezeli.

Név: Keszei Balázs partnerségi koordinátor

Cím: 9400 Sopron, Széchenyi tér 1-2.

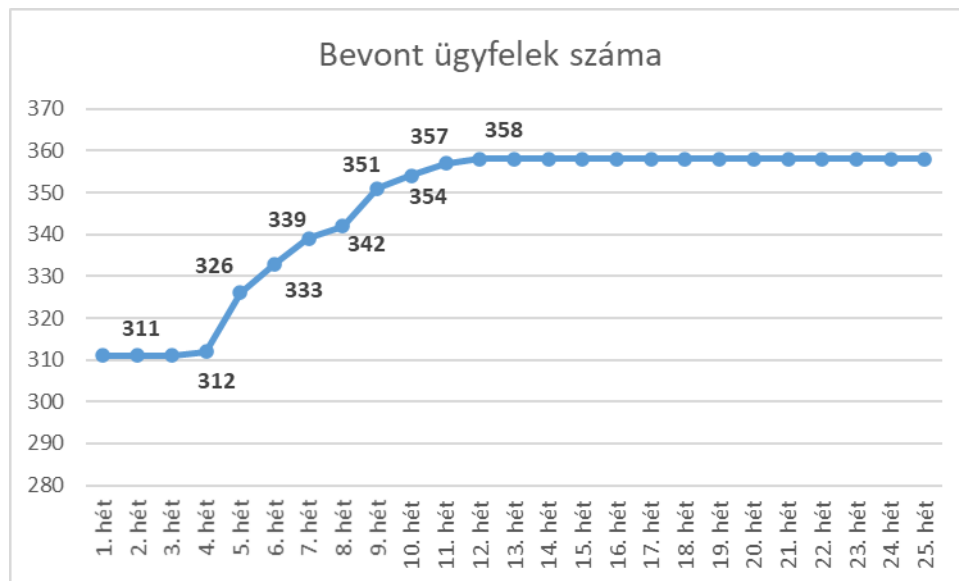
E-mail: keszei.svf@gmail.com;

Tel: +36 99 780 630

Tel: +36 30 551 4993

1 A projekt támogatási formáinak számszerűsített eredményei

A legfrissebb (25. heti) adatok alapján a Soproni Paktum eddig összesen **358 főnek** nyújtott segítséget. A bevont ügyfelek számának változását 2020 első félévében az *1. ábra* mutatja be:

1. ábra: A 2020 első félévében bevont ügyfelek számának változása heti bontásban

A diagramon jól látható, hogy a hazánkat is érintő világméretű koronavírus járvány miatt elrendelt veszélyhelyzeti időszak kezdete óta a bevont ügyfelek száma stagnál. Ennek ellenére az idei év során összesen 47 fővel növekedett a projektbe bevonásra kerülők száma, amely érték mindösszesen 1 fővel marad el a 2019 első félévében bevont ügyfelek számától.

Az előző évekhez hasonlóan a projekt keretein belül az alábbi támogatási formák vehetők igénybe:

- Foglalkoztatást elősegítő képzésben történő részvétel támogatása:
 - képzési költség támogatása (egyéni és csoportos egyaránt);
 - a képzéshez kapcsolódó (helyi/helyközi) utazás támogatása;
 - a képzés idejére szóló keresetpótló juttatás és járulékainak biztosítása;
- Elhelyezkedést segítő támogatások:
 - bértámogatás nyújtása (a támogatás időtartama legfeljebb 8 hónap lehet, 4 hónapos támogatás nélküli továbbfoglalkoztatási kötelezettség mellett. A támogatás mértéke a foglalkoztatót terhelő bér és szociális hozzájárulási adó legfeljebb 70%-a);
 - munkatapasztalat-szerzést elősegítő bérköltség-támogatás nyújtása (a támogatás időtartama legfeljebb 90 nap lehet. A támogatás mértéke a résztvevő munkabére és szociális hozzájárulási adó legfeljebb 100%-a);
 - legfeljebb 8 havi bérköltség-támogatás 4 hónap továbbfoglalkoztatási kötelezettséggel (a támogatás időtartama legfeljebb 8 hónap lehet, 4 hónapos támogatás nélküli továbbfoglalkoztatási kötelezettség mellett. A támogatás mértéke a foglalkoztatót terhelő bér és szociális hozzájárulási adó legfeljebb 100%-a);
 - mobilitás támogatása (lakásbérleti hozzájárulás és a heti ingázás kezdeti nehézségeit megkönnyítő, ideiglenes támogatás);

- Önfoglalkoztatóvá válás (maximum 6 havi, a minibálbér összegével megegyező mértékű támogatás)
- A foglalkozás-egészségügyi és képzési alkalmassági vizsgálatok és költségeinek megtérítése.
- A bemutatott támogatási formák közül egy fő több támogatási elembe is részesülhet. A támogatási formák közötti számszerűsített megoszlás az alábbiakban kerül bemutatásra:
 - bérköltség támogatás (8+4 hónap 100%): 27 fő;
 - bérköltség támogatás (6+3 hónap 100%): 67 fő;
 - bérköltség támogatás (4+2 hónap 100%): 35 fő;
 - bérköltség támogatás (90 napos 100%): 15 fő;
 - bértámogatás (8+4 hónap 70%): 9 fő;
 - bértámogatás (6+3 hónap 70%): 17 fő;
 - bértámogatás (4+2 hónap 70%): 6 fő;
 - bérköltség támogatás (90 napos): 0 fő;
 - vállalkozóvá válást elősegítő támogatás: 93 fő;
 - lakhatási támogatás: 2 fő;
 - utazási támogatás: 0 fő.

A fenti számok alapján szembeűnő, hogy a bevontak több mint 70%-a valamely elhelyezkedést segítő támogatásban (bérköltség-, bértámogatás) részesült. Ezek a támogatási formák a továbbfoglalkoztatási kötelezettség miatt hosszabb távon is növelik a térség foglalkoztatottsági szintjét, tartósan javítva a járás munkaerőpiaci helyzetét. A népszerű támogatási formák közé tartozik a vállalkozóvá válást támogatók, melyet a támogatásban részesültek 25%-a vett igénybe.

A pályázat keretében elinduló képzések száma elmarad a várt számoktól, amely több okra is visszavezethető:

1. A legtöbb képzés csak Győrben érhető el, az ezzel járó ingázást azonban csak kevés támogatásban részesülő ügyfél vállalja. Ahhoz azonban, hogy helyben (Sopronban) képzést indíthassanak, jellemzően minimum 15 fő jelentkezőre van szükség.
2. A képzések döntő többségéhez egészségügyi vagy egyéb alkalmassági vizsgára van szükség, melyet a jelentkezők sokszor nem tudnak teljesíteni.
3. Sopron földrajzi elhelyezkedése és nyugati határ, valamint Ausztria közelsége sokszor vonzóbb lehetőségeket kínálnak az időszakos munkavállalás terén is, így kevesen hajlandók időt és energiát fordítani a saját képzésükre.

Idén sem sikerült további, újabb képzésekre ügyfeleket delegálni. Így az elmúlt években elindított képzések száma továbbra is öt maradt.

Elindult képzések (2018-ban):

- építő- és anyagmozgató gép kezelője – 13 fő;
- óvodai dajka – 1 fő.

A képzést sikeresen befejezte:

- építő- és anyagmozgató gép kezelője – 12 fő;

- óvodai dajka – 1 fő.

Sikertelen vizsga, sikeres pótvizsga:

- építő- és anyagmozgató gép kezelője – 1 fő.

Elindult képzések (2017-ben):

- építő- és anyagmozgató gép kezelője – 3 fő;
- képápoló és műkörömépítő – 1 fő;
- élelmiszer- és vegyiáru eladó – 2 fő;
- német nyelvi képzés – 2 fő.

A képzést sikeresen befejezte:

- építő- és anyagmozgató gép kezelője – 3 fő;
- képápoló és műkörömépítő – 1 fő;
- élelmiszer- és vegyiáru eladó – 2 fő.

A projekt teljes futamideje alatt (48 hónap + 90 nap hosszabbítás¹ = 51 hónap) számszerűsíthető eredményként a paktumszervezet kötelező vállalásokat határozott meg. A foglalkoztatási paktum keretében az eredeti tervek alapján 345 fő vesz részt munkaerőpiaci programokban. Ezen belül 155 fő jut a foglalkoztatási paktum keretében álláshoz, és a foglalkoztatási paktum keretében álláshoz jutók közül a támogatás után hat hónappal is legalább 100 fő rendelkezik majd állással. Ezek a számok jelenleg a következőképpen alakulnak:

- munkaerőpiaci programban résztvevők száma: 358 fő;
- a foglalkoztatási paktum keretében álláshoz jutók száma: 181 fő;
- a foglalkoztatási paktum keretében álláshoz jutók száma közül a támogatás után hat hónappal állással rendelkezők száma: 157 fő.

Összeségében elmondható, hogy a Soproni Foglalkoztatási Paktum már a futamidő lejáratára előtt kiválóan teljesítette, s meghaladta a rögzített vállalásokat.

2 Megvalósult események

- 2020.03.02. – Irányító Csoport ülés – Sopron

Megtörtént a munkaprogram előrehaladásának értékelése, a Győr-Moson-Sopron Megyei Kormányhivatal beszámolt az elmúlt időszak szakmai és koordinációs tevékenységeiről. Tájékoztatásra került, hogy a paktum minősítés a szakmai beszámolóval együtt benyújtásra került. A beadott minősítéssel kapcsolatban visszajelzés még nem érkezett.

2020. II. negyedévére betervezett események (Irányító Csoport ülés; Megyei Irányító Csoport ülés, Foglalkoztatási Fórum) a koronavírus járvány miatt halasztásra kerültek, várhatóan 2020. szeptemberében kerülnek megtartásra.

¹ A koronavírus járvány okozta veszélyhelyzetre tekintettel automatikusan meghosszabbításra kerültek a projektet érintő főbb teljesítési határidők (a projekt fizikai befejezésének határideje).

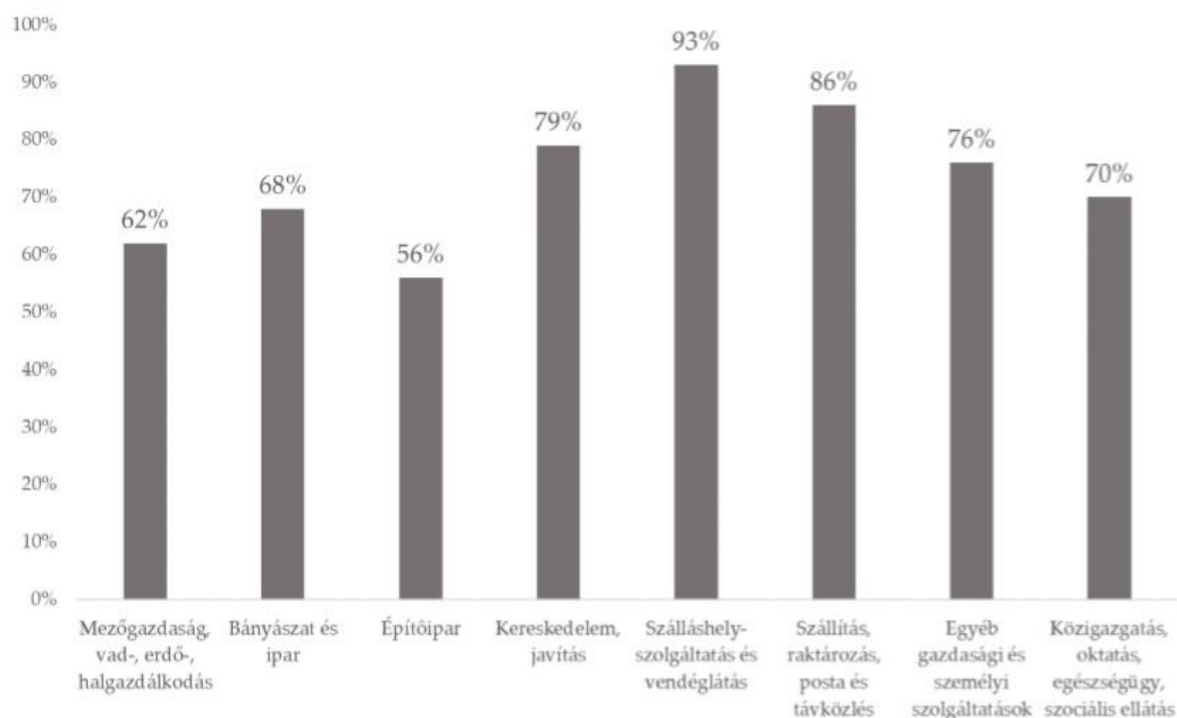
3 A hazai vállalkozások koronavírus gazdasági hatásaival kapcsolatos percepciói²

2020. márciusa során a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara (MKIK) a koronavírus járvány gazdasági hatásairól készített felmérést a hazai vállalkozások körében országos szinten. A felmérés eredményeit tartalmazó elemzésben három fő szempont kerül röviden bemutatásra:

- a vállalkozások várakozásai a jövőbeli üzleti helyzetet érintően,
- a vállalkozások helyzetének jelenlegi megítélése,
- a válság kezelésének lehetséges módjai a megkérdezett vállalkozások által.

A felmérésben résztvevő cégek általános véleménye borúlátó a közeljövő gazdasági állapotát érintően: a válaszadók több mint kétharmada (83%) kedvezőtlennek ítéli saját vállalkozása üzleti helyzetét a következő félévre vonatkozóan, a megkérdezettek 50%-a pedig nagyon kedvezőtlen üzleti helyzetre számít a következő hat hónapban. 13%-uk véli úgy, hogy nem változik a helyzetük és mindössze 5% számít az üzleti helyzete javulására.

Ágazati szinten vizsgálva a kedvezőtlen üzleti helyzetre számító vállalkozások arányát a válaszadók között: kiemelkedően magas a szálláshelyszolgáltatás és vendéglátás (93%), a szállítás-raktározás (86%), a kereskedelem, javítás (79%) valamint az egyéb szolgáltatások (76%) ágazatokhoz tartozó cégek körében.

2. ábra: Az inkább vagy nagyon kedvezőtlen üzleti helyzetre számító cégek aránya ágazatonként

Forrás: Magyar Kereskedelmi és Iparkamara

A vállalatméret tekintetében a 10-49 főt számláló kisvállalkozások látják a saját helyzetüket a legsötétebben: az inkább vagy nagyon kedvezőtlen üzleti helyzetre számító cégek aránya az átlagnál is magasabb (86%) körükben.

² Gazdasági Havi Tájékoztató 2020. március - A hazai vállalkozások koronavírus gazdasági hatásaival kapcsolatos percepciói (Magyar Kereskedelmi és Iparkamara)

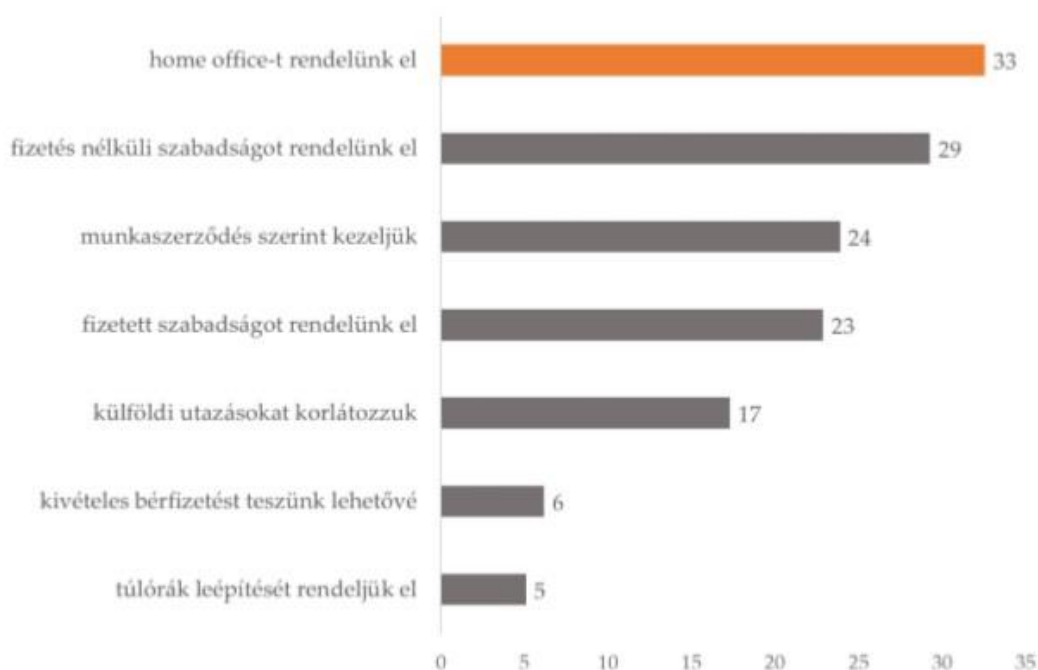
Az országot veszélyeztető koronavírus járvány előrehaladtával, majd az első fertőzések megjelenésével a vállalkozások egyre negatívabban ítélték meg a közeljövőre vonatkozó üzleti kilátásaikat. Ez pontosan nyomon követhető a kérdőívet március 15. 23:59 előtt, illetve ezt követően kitöltő válaszadók között. Ennek értelmében az idő előrehaladtával a következő 6 hónapra vonatkozó üzleti kilátások megítélése szignifikánsan romlott. A jövőbeni üzleti kilátásait nagyon kedvezőtlennek tartó vállalkozások aránya 37%-ról 67%-ra nőtt a kérdőívet március 15. után megválaszolók körében.

Noha a kilátásaikat a vállalkozások egyre pesszimistábban látták, március végéig kézzelfoghatóak a negatív hatások még nem voltak érzékelhetők. A válaszadók 12%-a egyelőre nem tapasztalta a cége működésében a koronavírus terjedésének hatásait.

A felmérés eredményeiből kiderült, hogy a válaszadók nagy többsége (83%) nem rendelkezik vészforgatókönyvvel vagy tervvel a koronavírus terjedéséhez hasonló helyzetekre, 42%-a azonban akkor (2020. március) dolgozott ilyen jellegű terv kidolgozásán. A megkérdezettek 8%-a rendelkezik ilyen tervvel, de még nem lépett életbe, 9%-ánál pedig már életbe is lépett a vészforgatókönyv.

Érdekes, hogy habár a járvány a megrendelések elmaradása mellett a munkavállalók munkaképtelenségével (megbetegedések és az esetleges karantén intézkedések) fenyegeti leginkább a cégek működését, ennek ellenére ezeknek a munkajogi kezelésére a válaszadó cégek több mint fele (51%) nem rendelkezik tervvel.

A tervvel rendelkező cégek között a leggyakoribb (33%) intézkedés-tervezet az otthoni munkavégzés/home office elrendelése. A válaszadók közel harmada gondolkozik a fizetés nélküli szabadság bevezetésén. A cégek körülbelül negyede a munkaszerződés szerint tervezi kezelni az esetleges megbetegedéseket és karanténhelyzetet. 23%-a fizetett szabadság elrendelését tervezi, 17 % pedig korlátozná a külföldi utazásokat. A túlórák leépítését, illetve kivételes bérfizetést a válaszadó vállalkozások körül belül 5, illetve 6 százaléka tervezi (3. ábra).

3. ábra: A válaszadó cégek tervei a megbetegedések és az esetleges karanténintézkedések kezelésére (%)

Forrás: Magyar Kereskedelmi és Iparkamara

4 Munkaerő-gazdálkodási felmérés³

A Győr-Moson-Sopron megyei Kormányhivatal 2020 májusában publikálta idei második munkaerő-gazdálkodási felmérésének eredményeit, melyek az álláskeresőkről nyilvántartott saját adataik összegzése mellett 193 db kitöltött vállalati adatlap elemzését tartalmazzák, 10 971 fős alkalmazotti létszámot lefedve a megyében (legnagyobb létszámban a feldolgozóipar; kereskedelem, gépjárműjavítás; építőipar, valamint mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat gazdasági ágak képviseltették magukat). A válaszok minden esetben a 2019. március 31-i állapotra vonatkoznak. A felmérésben több statisztika járási szintű bontásban is tanulmányozható – ezek esetében a Soproni járásra fókuszálunk elsődlegesen.

A rendelkezésre álló legfrissebb adatok szerint 2019. IV. negyedévben megyei szinten a gazdaságilag aktív korúakat (15-64 évesek) 74,9%-os foglalkoztatási arány jellemezte, amely 2,2%-ponttal magasabb, mint az egy évvel korábbi érték. Győr-Moson-Sopron megye mutatója tartósan magasabb – 2019. IV. negyedévben 4,6%-ponttal – az országos átlagnál (4. ábra).

4. ábra: A foglalkoztatási ráta alakulása 2016. I. negyedév és 2019. IV. negyedév között

Forrás: A KSH adatai alapján Győr-Moson-Sopron Megyei Kormányhivatal

A 2020. április havi zárónapon a nyilvántartott álláskereső száma a megyében 8 686 fő volt, mely a 2020. március havi adatnál 4 489 fővel magasabb. A 2019. év azonos időszakához képest 5 698 fős emelkedés mutatkozott.

³ Munkaerő-gazdálkodási felmérés megyei elemzése 2020. II. negyedév – Győr-Moson-Sopron megye (Győr-Moson-Sopron Megyei Kormányhivatal)

5. ábra: A regisztrált álláskeresők zárónapi létszámának alakulása 2018-2020 között
 Forrás: Győr-Moson-Sopron Megyei Kormányhivatal

A nyilvántartott álláskeresők aktív népességhez viszonyított aránya a megyében 2020. április hónapban 3,7%-os volt, mely 1,9%-ponttal volt magasabb a 2020. március hónap mutatójánál, és a 2019. év azonos időszakának rátáját is 2,4%-ponttal meghaladta. A járások áprilisi értékeit külön vizsgálva a Soproni járásban volt a legmagasabb (5,2%) a nyilvántartott álláskeresők aránya, amely közel háromszorosa az előző hónapban (2020. március) mért adatokhoz képest.

A Soproni járásban működő, a vizsgálatban résztvevő vállalkozások együttes alkalmazotti létszáma 2 454 fő, mely 1 éven belül a munkaadók tervei, várakozásai alapján 2 473 főre fog emelkedni. A bővítési tervek leginkább a feldolgozóipar; a bányászat, kőfejtés; az információ és kommunikáció; valamint a szálláshelyszolgáltatás, vendéglátás ágazatokhoz kapcsolódnak.

A közfoglalkoztatottak létszámának vizsgálata során a felmérésben szereplő vállalkozásoknál 2021. év azonos időszakában a létszám 259 fővel fog várhatóan emelkedni a megyében. A növekedésre a Kormányhivatal Soproni Járási Hivatalának illetékességi területén lehet számítani

A rövid kérdőív utolsó kérdésköre a munkaadók véleményét monitorozta a foglalkoztatási formákról alkotott véleményükről. Megyei szinten a legnépszerűbb típus egyértelműen a részmunkaidős foglalkoztatás (41,0% biztosan, 48,0% talán alkalmazná). A határozott idejű munkaszerződéssel való foglalkoztatással kapcsolatban megoszlik a válaszadók véleménye (53,5% talán, 25,7% viszont biztosan nem alkalmazná). A munkaerő-kölcsönzés, a bedolgozói jogviszony és az önfoglalkoztatás megítélése a legkedvezőtlenebb, a válaszadók több mint 80%-a biztosan nem alkalmazná ezeket a foglalkoztatási formákat a következő negyedév során. A foglalkoztatási paktum is szerepet vállalhat a most még kevésbé preferált formák előnyeinek megismertetésében, népszerűsítésében.

5 Munkaerőpiaci igények monitorozása

Az előző évekhez hasonlóan idén júniusban is megvalósult a térségi vállalatok munkaerőpiacai igényeinek monitorozására irányuló felmérés – online kitölthető kérdőív formájában.

A kitöltésre vonatkozó felkérést a Soproni Városfejlesztő Kft. küldte ki a saját adatbázisában szereplő vállalkozásoknak, továbbá megjelent a Soproni Kereskedelmi és Iparkamara honlapján is felhívás. A kérdőív

kitöltését 41 szervezet képviselője kezdte el, azonban az értékelhető kérdőívek száma mindössze 32 db. Mivel nem minden vállalkozás adott választ minden kérdésre, így az egyes kérdésekre adott válaszok száma esetenként 32-nél is kevesebb. A 2018-as felmérés során 67 kérdőívből 52 volt értékelhető, 2019-ben pedig 61-ből 42 db.

A felmérés célja a 4. pontban bemutatott Munkaerő-gazdálkodási felmérés eredményeinek árnyalása, a soproni járásra vonatkozó adatok pontosítása, bővítése a 2018 tavaszán kidolgozott módszertannak megfelelően. A felmérés ennek a célnak csak részben tudott megfelelni, hiszen a teljes értékű kitöltések száma nem elég magas ahhoz, hogy reprezentatív legyen a soproni és járási vállalkozásokra. Ezért továbbra is fontos feladat, hogy a Soproni Foglalkoztatási Paktum meg tudja győzni az érintett vállalkozásokat az együttműködés és együttgondolkodás fontosságáról és annak kölcsönös előnyeiről. Ugyanakkor nem szabad elfeledkezni arról, hogy az alacsony kitöltési hajlandóság oka lehet a koronavírus járvány miatti folyamatos válságkezelés energiaigénye a vezető munkatársak részéről, az átlagnál bizonytalanabb tervezhetőség okozta bizonytalanság, valamint az elmúlt időszak nagyszámú tematikus kérdőívezése is.

A felmérés összegzéseként megállapítható, hogy a résztvevő vállalkozások 2019. évi átlagos statisztikai állományi létszáma 2718 fő, árbevételeük összesen 27,560 mrd Ft volt 2019-ben; a két szám esetében 1%-os, illetve 0,08%-os növekedés várható az elkövetkező két évben összesen. Ezek a számok jelentősen elmaradnak a 2018-as és 2019-es felmérés számaitól, amikor a várt létszámbővülés 5,6% (2018), 2,1% (2019), a bevételnövekedés 8,8% (2018) és 3,5% (2019) volt. A vállalkozások többsége nem exportál; a 32 válaszból 21-nek nincs export tevékenysége. Négy vállalkozás esetében az export részaránya az árbevételeből 25% vagy az alatt van; öt vállalkozás pedig erősen exportorientált, azaz a kivitel részaránya 50% fölött van.

A vállalkozások kapacitás-kihasználtságára vonatkozó kérdésre csak 4 vállalkozás válaszolta azt, hogy a kihasználtság 50% alatti (2018-ban még 6, 2019-ben pedig 3 ilyen volt); 15 vállalkozás esetében a kihasználtság 75% fölött van. A kapacitások kihasználatlanságának okait firtató kérdésre a legtöbb vállalkozás a munkaerővel kapcsolatos problémákat említette. A szakképzett, illetve a szakképzetlen munkaerő hiánya a legfőbb ok (1,92-es, illetve 0,86-os átlaggal - míg ez 2018-ban 2,1, illetve 1,51; 2019-ben pedig 1,82 és 1,1 volt), de viszonylag jelentősek a piaci okok: a belföldi (1,39; 2018-ban 1; 2019-ben: 0,86) és az export (0,52; 2018-ban 0,66; 2019-ben: 0,74) megrendelések hiánya is. Ezeket követi (akárcsak az elmúlt években) a munkavégzés szezonális jellege (0,91). A válaszok alapján egyértelmű, hogy a szakképzett, illetve a szakképzetlen munkaerő hiánya a legsúlyosabb probléma a soproni járásban, hiszen úgy a belföldi, mint az export megrendelések aránya ennél jóval kisebb súlyt kapott.

2018-ban a válaszadó vállalkozások több, mint kétharmada állította azt, hogy vannak tartósan betöltetlen álláshelyek a szervezetnél, 2019-ben ez az arány már csak 47,62%, 2020-ban pedig már csak egyharmaduk jelezte ugyanezt. Akárcsak az előző években, jellemzően a fizikai munkavégzést igénylő pozíciókban van hiány: 70 fő a szakképzett, 10 fő a szakképzetlen fizikai munkaerőt igénylő pozíciókban a hiány a válaszadó vállalkozásoknál. Az előző felmérések során ugyanezen számok jóval magasabbak voltak: 2018-ban 163, illetve 92 fő; 2019-ben 59 fő és 43 fő. A vállalkozások által megnevezett hiányzó pozíciók palettája igen széleskörű; a leggyakrabban említett munkakörök a gépjárművezető, gépkezelő, autószerelő munkakörök.

A válaszadó vállalkozásoknál a tartósan betöltetlen álláshelyek okai túlnyomórészt a munkaerőhiányból adódnak: a munkaerő mennyisége (27%, 2018-ban 62,9%; 2019-ben 60%), szakképzettsége (64%, 2018-ban 71,4%; 2019-ben 85%) és minősége (64%, 2018-ban 74,3%; 2019-ben 65%) egyaránt komoly probléma, amely összefügg a megfelelő munkaerő külföldi munkavállalásával (55%, 2018-ban 68,6%; 2019-ben 80%). A felkínált bér nagyságát csak 45% jelölte meg (2018: 40%; 2019: 45%). A munkakörülmények jellege, a közlekedési nehézségek, a közfoglalkoztatás elszívó hatása jellemzően nem okoznak problémát.

A válaszadó vállalkozások 2020-ban mintegy 509 főt (míg 2018-ban 472 főt, 2019-ben 602 főt) képeztek ki, vagy terveztek kiképezni belső képzés keretében, nem OKJ szerinti képzés formájában. Tavaly mindösszesen 1 főt képeztek ki belső, OKJ szerinti képzés keretében, míg 2019-ben ez az mutató 80 főt számlalát (2018-ban

azonban csipán 2 főt). A külső képzések esetében 506 főt érintenek a nem OKJ szerinti (2019: 108 fő), 10 főt az OKJ szerinti képzések (2019: 56 fő).

A következő 4 évben tervezett fejlesztések költségét firtató kérdésre 28 vállalkozás válaszolt. A leggyakrabban említett tervezett fejlesztés az eszközbeszerzés (a válaszadók több, mint 96%-a említette), de gyakran kerül említésre a telephelyfejlesztés (93%), a vonalas infrastruktúra fejlesztése (82%), a kutatásfejlesztés (79%) és az energetikai célú fejlesztés (79%). A tervezett beruházások volumenét tekintve 100 m Ft fölötti beruházást 5 vállalkozás tervez. Munkaerőpiaci képzések terén belső erőforrásokra alapozott képzést 19, külső erőforrásokra alapozott képzést 21 szervezet tervez.

A vállalkozások válaszaiból kitűnik, hogy 59%-uk nem működik együtt oktatási intézménnyel, vagy nem tud róla. Ellenben azon vállalkozások, amelyek együttműködnek oktatási intézményekkel, több formában is teszik ezt. A leggyakoribb a tanulószződés keretében (20,7%; 2018-ban 23,9%; 2019-ben 12,2%), ezt követi az együttműködés keretében (17,2%, 2018-ban 26,1%; 2019-ben 39% volt), illetve a képzés részeként megszervezett szakmai gyakorlat vagy gyakorlati képzés részeként (13,8%; 2018-ban 21,7%; 2019-ben: 22%), valamint a duális képzés keretében történő együttműködés (6,9%; 2018-ban 8,7%; 2019-ben 7,3%). Akárcsak az előző években, az oktatási intézményekkel való együttműködés legfőbb akadálya a válaszadó vállalkozások szerint az volt, hogy Sopronban, ill. a környékén nincs olyan szakképzés, amely a vállalkozás tevékenységéhez kapcsolódik. Komoly akadályt jelentenek ugyanakkor a túlzott adminisztratív terhek (20%; 2018-ban 17,5%; 2019-ben 20,5%) valamint az, hogy a tanulók felkészültsége nem megfelelő (16%; 2018-ban 25%; 2019-ben 28,2%). A nem megfelelő a tájékoztatás az együttműködés feltételeiről, és a szükséges feltételek hiánya szintén nehézséget jelentenek.

A válaszadó vállalkozások többsége nem tud róla vagy nem működik együtt más szervezetekkel (53,6%). A felmérésben résztvevő kooperáló vállalkozások pedig főként a beszállítókkal (32,1%), az önkormányzatokkal (21,4%) valamint állami szervezetekkel (14,3%) kooperálnak. Ezek mellett sokan említették a vállaltcsoporton belüli, és a konkurens vállalkozásokkal, illetve az egyéb nonprofit szervezetekkel való együttműködést.

Az intézményesített együttműködésekben, klaszterekben való részvétel aránya 15,4%; a válaszadók több, mint fele (~70%) nem vesz részt az ilyen együttműködésekben, további 15% pedig nem tud erről.

Az előző évekhez hasonlóan a válaszadó vállalkozások többsége (80,8%) nyitott a Soproni Foglalkoztatási Paktummal való együttműködésre. A megkérdezettek közel háromnegyede igényli, hogy a Soproni Foglalkoztatási Paktum foglalkoztatási- és gazdaságfejlesztési témájú kérdésekkel megkeresse, 23,1%-a pedig az együttműködés érdekében a személyes megkeresést preferálná. Konkrét problémát egy vállalkozás nevesített, akik létszámbővítéshez kérnek együttműködési lehetőségeket a Soproni Foglalkoztatási Paktumtól.